

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **Spolek Nízký Jeseník**, IČO 227 26 543, se sídlem Těšíkov 9, 785 01 Šternberk, zastoupen Mgr. Dominikou Kovaříkovou, advokátkou se sídlem Horní náměstí 7, 779 00 Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 5. 2014, č. j. KUOK 49880/2014, **za účasti** osoby zúčastněné na řízení: ADI VTE s.r.o., IČO 241 35 577, se sídlem Podbabská 1112/13, 160 00 Praha 6, zastoupen JUDr. Vítem Vohánkou, advokátem se sídlem Na Zámecké 457/5, 140 00 Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalovaného a o kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 9. 2. 2016, č. j. 65 A 24/2014 – 31, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 9. 2. 2016, č. j. 65 A 24/2014 – 31, **s e z a m í t á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se domáhal dle ustanovení § 142 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění rozhodném pro posuzovaný případ (dále jen „správní řád“) určení, zda osobě zúčastněné na řízení jako stavebníkovi vzniklo na základě certifikátu č. j. 102/2012/ZBV/Fu/Ce autorizovaného inspektora Ing. L. F. ze dne 11. 8. 2012, zaevidovaným stavebním úřadem Moravský Beroun (dále jen „stavební úřad“) dne 21. 8. 2012 (dále jen „autorizovaný certifikát“), právo změny stavby větrných elektráren v k. ú. Stará Libavá (dále jen „stavba“) před dokončením.

[2] Rozhodnutím ze dne 19. 3. 2014, č. j. OVVŽP/SÚ-4605/2013-9-D, stavební úřad předmětnou žádost žalobce zamítl. Odvolání proti tomuto rozhodnutí, žalovaný zamítl v záhlaví označeným rozhodnutím, které současně potvrdil, neboť neshledal aktivní legitimaci žalobce k podání žádosti o určení právního vztahu, protože žalobce nebyl zasažen v hmotných právech. Naopak zásah do práv stavebníka nabytých v dobré víře je podle stavebního úřadu i žalovaného přípustný pouze z důvodu ochrany práva hmotného. Žalobce pak neprokázal nezbytnost vydání deklaratorního rozhodnutí o určení právního vztahu k uplatnění svých práv ve vztahu k předmětné stavbě.

[3] Žalobce napadl posledně uvedené rozhodnutí žalovaného u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“). Rozsudkem ze dne 9. 2. 2016, č. j. 65 A 24/2014 – 31 (dále též „napadený rozsudek“), krajský soud žalobě vyhověl, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Spornou otázku vymezil jako „určení, zda je žalobce aktivně legitimován domáhat se určení podle ustanovení § 142 správního řádu, zda stavebníkovi na základě autorizovaného certifikátu vzniklo právo změny stavby před dokončením“. Při posouzení přihlédl i k závěrům vyplývajícím z usnesení konfliktního senátu ze dne 6. 9. 2012, č. j. Konf 25/2012 – 9. Jelikož dospěl k závěru, že žalobce by byl účastníkem řádného stavebního řízení, pokud by bylo takové řízení vedeno namísto zkráceného stavebního řízení dle ustanovení § 117 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění účinném do 31. 12. 2012 (dále jen „stavební zákon“), měl by mít právo se ve zkráceném stavebním řízení k předmětnému záměru vyjádřit. Krajský soud proto rozhodl, že žalobce byl oprávněn domáhat se rozhodnutí stavebního úřadu o tom, zda předmětný právní vztah vznikl či nikoli, neboť splňoval podmínku stanovenou v odstavci 1 ustanovení § 142 správního řádu, a nebyl zde žádný případ nesplnění podmínek dle § 142 odst. 2 správního řádu. Zároveň uzavřel, že „není přípustné, aby výhody plynoucí pro stavebníka ze zkráceného stavebního řízení upraveného ustanovením § 117 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012 vedly ke zkrácení procesních práv osob, které by jinak byly účastníky řádného stavebního řízení“.

II. Návrh na odkladný účinek

[4] Nejvyšší správní soud obdržel ve výše nadepsané věci dne 23. 3. 2016 kasační stížnost žalovaného, a zároveň kasační stížnost osoby zúčastněné na řízení ADI VTE s.r.o. (dále jen „ADI VTE“), kterými se oba domáhají zrušení označeného rozsudku krajského soudu. Současně ADI VTE podal návrh na přiznání odkladného účinku dle § 107 odst. 1 ve spojení s § 73 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] ADI VTE uvádí, že je vlastníkem stavby větrných elektráren, kterou provedl na základě pravomocného stavebního povolení a navazujícího certifikátu autorizovaného inspektora a řádně ji užívá na základě kolaudačního rozhodnutí. Domnívá se, že než bude s konečnou platností rozhodnuto o aktivní legitimaci žalobce k podání předmětného návrhu, neměl by být z důvodu ochrany práv nabytých v dobré víře certifikát autorizovaného inspektora přezkoumáván z hlediska jeho věcné správnosti a zákonnosti. V opačném případě by došlo k závažnému zásahu do existujících práv ADI VTE ještě před rozhodnutím o kasační stížnosti. Vady napadeného rozsudku by tak byly fakticky přeneseny do věcného přezkumu autorizovaného certifikátu dle § 142 správního řádu. Neprodleným výkonem napadeného rozsudku, který může vést až ke zrušení autorizovaného certifikátu, může dojít k závažné majetkové újmě na straně ADI VTE, který do stavby a jejího následného provozu investoval nemalé finanční prostředky. Naopak žalobci nemůže přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti vzniknout žádná újma. Proto by následky napadeného rozhodnutí znamenaly pro ADI VTE nepoměrně větší újmu, než může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám, a jehož přiznání není ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Naopak v rozporu s veřejným zájmem na zákonnosti rozhodování je přezkum věcné správnosti a zákonnosti rozhodnutí, či dokonce jeho zrušení, aniž by byla splněna podmínka aktivní legitimace žalobce.

[6] Žalovaný s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti souhlasí, neboť to považuje za vhodnější pro právní jistotu zúčastněných. Jinak by souběžně probíhalo řízení o kasační stížnosti a odvolací řízení u žalovaného. Souhlasí, že z důvodu provedení stavby by právní následky výkonu napadeného rozhodnutí představovaly pro ADI VTE nepoměrně větší újmu, než by mohla vzniknout jiným osobám přiznáním odkladného účinku, které by nebylo ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[7] Žalobce však s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí, neboť má za to, že podmínky pro přiznání odkladného účinku vyplývající z ustanovení § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. nejsou v daném případě splněny. V důsledku napadeného rozsudku se věc toliko vrátí zpět do odvolacího řízení a bude na správním orgánu, aby posoudil, zda stavebníkovi vzniklo právo provést stavbu. Samotné posouzení zákonnosti vydaného autorizovaného certifikátu nemá přímý vliv na další existenci stavby, a za současného stavu proto nehrozí ADI VTE žádná újma, natož újma v kvalifikované podobě dle § 73 s. ř. s. Žalobce naopak z reakce jmenované osoby zúčastněné na řízení dovozuje, že si je zřejmě vědoma porušení určitých práv ve vztahu k žalobci, neboť se obává o osud předmětného certifikátu. O jeho zákonnosti má pravděpodobně pochybnosti, když argumentuje, že se obává o prostředky, které investovala do stavby a jejího provozu. Žalobce však upozorňuje, že dle § 2 odst. 1 správního řádu mají správní orgány postupovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy. Vznikne-li účastníku řízení škoda, neboť konal na základě nezákonného rozhodnutí, nemělo by to znamenat automatické zhojení nezákonnosti daného rozhodnutí. Pro tyto případy existuje možnost domáhat se náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem. Nicméně eventuální vznik škody nemá *a priori* bránit posouzení zákonnosti rozhodnutí. Žalobce proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ADI VTE nevyhověl.

III. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[8] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud přizná žalobě odkladný účinek, *jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[9] Při posuzování návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je proto třeba, aby se soud primárně zaměřil na zkoumání, zda stěžovatel uvádí skutečnosti, které by dokládaly možnost vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám. Tyto skutečnosti jsou vždy individuální, závislé pouze na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, který musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit tomu, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[10] Charakter odkladného účinku spočívá v jeho mimořádnosti a je koncipován především jako dočasná procesní ochrana účastníka řízení, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Jedním z materiálních předpokladů pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu.

[11] Stěžovatel ADI VTE spatřuje hrozící újmu ve skutečnosti, že bude-li správní orgán rozhodovat o návrhu žalobce, může nastat i situace, že autorizovaný certifikát, na jehož základě byla předmětná stavba provedena, bude zrušen, což způsobí ADI VTE závažnou materiální újmu.

[12] Nejvyšší správní soud však musí souhlasit s názorem žalobce, že ADI VTE tvrzená újma v podobě možného zrušení autorizovaného certifikátu je v současné době pouze hypotetická, neboť předmětem sporu je otázka, zda měl stavební úřad o návrhu žalobce rozhodovat, čímž ale není nijak nepředvídaný výsledek řízení ve věci. Tím bude určení podle § 142 správního řádu, zda stavebníkovi (ADI VTE) na základě autorizovaného certifikátu vzniklo právo změny stavby před dokončením. Předpokladem pro přiznání odkladného účinku je však stav, kdy hrozící újma musí být reálná, zároveň platí, že výkon rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu. ADI VTE výkon rozhodnutí zatím žádnou újmu nezpůsobuje. Správní orgán může (aniž by Nejvyšší správní soud jakkoliv předvídal výsledek rozhodnutí ve věci) dospět i k závěru, že právo změny stavby před dokončením vzniklo. Posuzování ochrany práv nabytých v dobré víře není při rozhodování o přiznání odkladného účinku rovněž na místě, protože soud posuzuje možnost vzniku nepoměrně větší újmy oproti jiným osobám. Újma hrozící ADI VTE je zatím pouze v rovině hypotetické.

[13] Ze všech shora uvedených důvodů lze tedy uzavřít, že stěžovatel ADI VTE neprokázal, že výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí pro něj budou znamenat újmu. Jeho tvrzení o újmě zůstala v rovině hypotéz (k obdobné otázce se Nejvyšší správní soud vyjadřoval v usnesení ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 As 24/2016 – 83, v němž dospěl k témuž závěru). Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou naplněny. Proto rozhodl, jak je ve výroku uvedeno.

[14] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat budoucí rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, publ. pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. dubna 2016

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu